

“

“Όταν ξεκίνησα πριν από είκοσι χρόνια, ήμουν η μόνη σ’ αυτόν το χώρο, και ποτέ κανείς δε σκέφτηκε να κάνει το διαχωρισμό και να πει ότι η Τώνια Μαρκετάκη είναι γυναίκα σκηνοθέτης. Ξαφνικά, μετά από δέκα χρόνια, σιγά σιγά, αρχίζω να παύω να είμαι σκηνοθέτης και να γίνομαι «γυναίκα σκηνοθέτης». Όχι! Το αρνιέμαι. Ναι, είμαι σκηνοθέτης. Ναι, είμαι γυναίκα. Στο σπίτι μου, στην προσωπική μου ζωή – ίσως, μάλιστα, περισσότερο απ’ όσο θα ‘πρεπε. Αλλά «γυναίκα σκηνοθέτης», όχι! Δε μ’ ενδιαφέρει να πάω σε φεστιβάλ γυναικείου κινηματογράφου, μ’ ενδιαφέρει, όμως, πάρα πολύ να πάω σε φεστιβάλ κινηματογράφου. Σε γυναικείο φεστιβάλ μ’ έχουν ήδη καλέσει – δεν πάω, για το λόγο που σου εξήγησα, και για έναν ακόμα: διαχωρίζουμε τους νέγρους ποιητές, τ’ ανώμαλα παιδιά ζωγράφους, τις θεατρικές προσπάθειες στο φρενοκομείο, και τείνουμε να ‘μαστέ ιδιαίτερα επιεικείς και ανεκτικοί προς αυτές τις μειονότητες. Με τον ίδιο τρόπο οι άνθρωποι είναι πιο ελαστικοί προς τις «γυναίκες σκηνοθέτες». Απ’ τη στιγμή που είσαι «γυναίκα σκηνοθέτης», δεν πειράζει αν είναι και κακή η ταινία σου: θα την πάρουμε στο φεστιβάλ, γιατί πρέπει να υποστηριχτεί ο γυναικείος κινηματογράφος. Αυτό δεν το δέχομαι. Είμαι πολύ φιλόδοξη.

Τώνια Μαρκετάκη, Συνέντευξη στην Ίντα Αργυρίου περ. COSMOPOLITAN Νοέμβριος 1983.

“

Από κει και πέρα αρχίζει η δύσκολη πορεία· γιατί, για τη γυναίκα, ο δρόμος είναι σκληρός. Είναι γεγονός αυτό που έλεγαν τα κορίτσια στο Βερολίνο, ότι, δηλαδή, ένας σκηνοθέτης -άνδρας- έχει μόνο ν' αποδείξει ότι είναι καλός σκηνοθέτης. Μια γυναίκα σκηνοθέτης έχει ν' αποδείξει πρώτα ότι μπορεί να είναι σκηνοθέτης, και μετά, καλός σκηνοθέτης! Τα εμπόδια στο δρόμο για την πραγμάτωση ενός έργου είναι διπλά, τριπλά, για να μην πω τετραπλά, σε σχέση με τους άνδρες.

Τώνια Μαρκετάκη, Συνέντευξη στην Ίντα Αργυρίου περ. COSMOPOLITAN Νοέμβριος 1983.

“

Αυτή τη φορά ξεκίνησα να κάνω μια ταινία λαϊκή. Δεν ξέρω αν θα το πετύχω. Το λέω, και δε με πιστεύουν. Σου λένε. η Μαρκετάκη αποκλείεται να κάνει εμπορική ταινία. Κανένας εκμεταλλευτής δεν έχει δεχτεί ακόμα να την πάρει. Έχουν δει λίγο υλικό αμοντάριστο. και τους έδωσε την εντύπωση μιας πολύ αισθητικής ταινίας. Μια λαϊκή ταινία, όμως, δεν αποκλείεται να 'ναι αισθητική. Πράγματι, όλη η ταινία είναι ζωγραφική. Έχει γίνει προσπάθεια να 'ναι η αισθητική της ταινίας, τέλεια αλλά σε κλασικό επίπεδο. Υπάρχει η αισθητική του Πικασό, υπάρχει όμως και η αισθητική του Λύτρα. Η ταινία είναι η αισθητική του Λύτρα. Πιστεύω πως δεν υπάρχει περίπτωση να δει ένας λαϊκός άνθρωπος έναν πίνακα του Λύτρα και να μην του αρέσει. Είναι ενάντια στην ίδια τη φύση.—

Τώνια Μαρκετάκη, Συνέντευξη στην Ίντα Αργυρίου περ. COSMOPOLITAN Νοέμβριος 1983.

Κωνσταντίνος Θεοτόκης, *Η τιμή και το χρήμα* (1914 – περ. Νουμάς 1912):

<https://www.openbook.gr/i-timi-kai-to-xrima/>

Τώνια Μαρκετάκη, *Η τιμή της αγάπης* (1983-1984):

https://www.youtube.com/watch?v=EV7dx_kMFzk

“

Μια κυρία της σειράς δεν πρέπει να 'χει και πολύ μυαλό –πειράζει τους κυρίους. Όταν ένας κύριος σου μιλάει, τα μάτια χαμηλά, ν' ακούς, να μη μιλάς. Κοίτα το παρκέ ή το πέτο του κυρίου, ώσπου να 'ρθει η σειρά σου. Όταν ο κύριος σε πάρει για κυρία, βάλει την πιτζάμα του κι εσύ τη νυχτικιά σου, μείνει όρθιος και γυμνός κι έπειτα από πάνω σου, μη δείξεις ποτέ ότι σου αρέσει, να φανταστείς πως κεντάς μέσα στο σαλόνι σταυροβελονιά με κύκνους και παγόνια.

Μαργαρίτα Καραπάνου, *Η Κασσάνδρα και ο λύκος*, 1974.

“

[...] τον πατατοκαθαριστή Μανολίτο, γύρω στα εξήντα, αναλφάβητο, που όταν η Μω, παρασυρμένη από την τρομερή του ασκήμια, βρόμα και μοναξιά του 'πιασε κουβέντα, αυτός της το ανταπόδωσε πιάνοντάς της τον κώλο.

[...]

Θα περάσει σε λίγο πάνω στη μαύρη μοτοσικλέτα της, αντίθετα στο ρεύμα της κυκλοφορίας, φορτηγατζού και οικοδόμος, με βαζελίνη στα μάτια, με τις τσέπες της γεμάτες δοκιμαστικούς σωλήνες με σπέρμα και αυτοσχέδιους εκρηκτικούς μηχανισμούς.

Νατάσα Χατζιδάκι, Συνάντησέ την, το βράδυ, 1979.

“

Έκανε τσιγάρο άνοιξε το βιβλίο και διάβασε: “...μόνο όταν οι γυναίκες απαιτήσουν ενεργητικά

θα υπάρξει ελπίδα γι’ αλλαγή”. [...]

Σηκώθηκε με προσοχή

πήρε το καλώδιο της ψήστρας

το ‘σφιξε καλά στο λαιμό του άντρα της

[...]Ύστερα πήρε το 100 και μέχρι να ‘ρθουν

κοίταξε το ωροσκόπιό της στη ΓΥΝΑΙΚΑ

Κατερίνα Γώγου, «Θολούρα»: Τρία κλικ αριστερά, 1978.